

Dün imsak vaktinden biraz sonra bir böcek gördüm. Oğlanın odasına girmesin diye öldürecek-tim, gidip –her işi aletiyle yapmaya dikkat eden bir *Homo Faber* olduğum için– sinekliği aldım geldim. Böceğe dokununca, meğer uçuyormuş, uçu gitti, kayboldu. Yarım saat aradım taradım bulamadım.

Bugün yine aynı mekanda göbeküstü bir şeyler okurken, kulağımın dibinden yanıma düştü. Üstüne defterle vurdum ama kar etmedi. Çok hızlı vurunca ses çıkacak ve uyuyanlar uyanacak diye defteri böceğin üstüne kapatıp, sinekliğe koştum. Dün bıraktığım yerinde yoktu. Her zamanki yerinde de yoktu. Böceği ele geçirdim, bu sefer sineklik kayıp.

Kalbim *ya, tamam tamam, anladım, böceği öldürmeye izin yok, şu sinekliği hemen bulursam sadece dışarı atacağım* dedi.

Böceklik on saniye sonra elimdeydi. Meğer kapının arkasında asılıymış.

O an önceki sözü boşverip, *nasılsa kimse bilmiyor, deminki de zaten benim deliliğimdi* deyip böceği itlaf etmek geçti içimden. Elimde sineklik, defterin altındaki böceğe baktım. Tüm güç sahiplerinin, ellerine imkan geçince zayıflara böyle baktığını düşündüm.

Sonra aldım böceği dışarı attım. (Takdir edersiniz ki, öldürseydim zaten bunu anlatmazdım.)

Müslümanların ekseriyeti, bir söz verdiklerinde, bunun karşısındaki insandan öte Allah’la yapılmış bir ahitleşme olduğunu unutuyor gibi bazen. Her ahitleşmede, üçüncü taraf olarak Allah’ın olduğunu, tek taraflı olarak sözleşmeyi bozmanın Allah’la sözleşmeyi de bozmak olduğunu unutmışa benziyor. İnsan kendi zararına veya aleyhine görünen sözleşmelere de razı olabilir, kendini kısıtlayabilir, sinekliği eline almak için *tamam, böceği öldürmeyeceğim* demiş olabilir.

Sinekliği bulduğunda böcek onu durduramaz. O zaman verdiği sözü unutması mı gerekir?

Üçüncü bir tarafın olmadığı sözleşmelerin yaşamasının nasıl mümkün olacağını düşünüyorum ve bulamıyorum. Bir taraf güçlenince, istediğini elde edince ve diğerine ihtiyacı kalmadığında, üçüncü bir taraf yoksa, sözleşme nasıl yaşar?

Günümüzde üçüncü taraf olarak devlet var, ancak bu da envai çeşit cambazlığa, hukukun silah olarak kullanılmasına engel değil. Eğer biri yargının ciddiye almayacağı kadar ufak meselelerde yanlış ya-parsa, üçüncü taraf kimdir?

Bir de tabi, siyasetçiler gibi, devletle sözleşme yapmış ve sonra ipleri ellerine aldıktan sonra devletten daha güçlü hale gelmiş birileri için üçüncü taraf kim olabilir?